

СИБЭТИЭЙ ПАВЕЛ АПОСТОЛ ФИЛИППЫ ХРИСТИАННАРЫГАР ИЛДЫТ СУРУГА

1 Филиппытааҕы сибэтийдэргэ*, епископтарга, диаконнарга – Христос Иисуһу итэҕэйээччилэргэ бука барыгытыгар – Иисус Христос кулуттара Павелтан уонна Тимофейтан.

²Эһиэхэ Аҕа Таңарабытыттан уонна Айыы Тойон Иисус Христостан бары илгэлээх үтүөнү кытта эйэ-ил тосхойо туруохтун!

Павел Таңараҕа махтанан үнүүтэ

³Эһигини хас санаан кэллэҕим ахсын, ис сүрэхпиттэн Таңарабар махтанабын. ⁴⁻⁵Мин Евангелиены иһитиннэрэрбэр эһиги миэхэ хара маннайгыттан күн бүгүнгэ диэри көмөлөспүккүтүн өйдөөн-санаан, барыгыт тускутугар өрүүтүн үөрэн туран үнэбин. ⁶Эһиги искитигэр манньк үтүөкөн дыяланы саҕалаабыт Таңара бу дыялатын Иисус Христос кэлэр Күнүгэр кыайыылаахтык түмүктүөҕэ диэн мин бигэ эрэллээхпин. ⁷Мантан атыннык саныыр да кыаҕым суох: эһиги миэхэ ол курдук өрүү күндүгүт. Бу билигин түрмэҕэ олорор да, урут Евангелиены көмүскүү, кини кырдыгыгын бигэргэтэ да сылдыар кэммэр, эһиги бука бары миигинниин бииргэ Таңара миэхэ эрэммит алгыстаах сулууспатын толорсубуккут. ⁸Мин эһигини бука барыгытын Иисус Христос сүрэҕинэн таптыырбын Таңара туоһулуоҕа.

* 1:1 *Филиппы* – Греция хотугулуу-илинни өттүгэр баар куорат. Александр Македонскай аҕата Филипп II сэриилээн ылан баран, бу куоракка бэйэтин аатын инэрбит. *Сибэтийдэр* – Таңара дыноно.

ФИЛИППИЕЦТАРГА 1

⁹⁻¹⁰ Мин эниги тускутугар – тапталгыт улам диринээн, билиигит чингээн, мындыр санаабыт күүхүрэн, эниэхэ туох ордугун арааран билэргит, Христос Күнүгэр килбэгир ыраас, туох да омсото суох буоларгыт, ¹¹ Иисус Христос көмөтүнэн кырдык өлгөм үүнүүтүн ылан, Тангараны албан аатырдаргыт, айхаллатаргыт туһугар үнэбин.

Христос – мин олобум

¹² Бырааттарым, бу түбэспит быһыым-майгым бүтэр уһугар Евангелие ситиһиилэнэригэр көмөлөөх буолан тахсыбытын билиэххитин баһарабын. ¹³ Христос туһугар хаайыллыбыппын дыбарыас харабыллара да, атыттар да – бука бары билбиттэр, ¹⁴ онон Айыы Тойонго бэриниилээх үгүс бырааттар эр ылан, Тангара тылын*, туохтан да чаһыйбакка, иһитиннэрэн эрэллэр. ¹⁵⁻¹⁶ Чахчытын этгэххэ, сорох-сорохтор Христос туһунан ыраас сүрэхтэриттэн буолбакка, илин былдыһар, мөккүһэр кэтэх санааларыттан үөрэтэн, мин хандалыбын өссө ыаратан биэриэхтэрин баһараллар. Атыттар дын үтүө санааларыттан, ¹⁷ таптыыр сүрэхтэриттэн үөрэтэллэр. Тангара миигин Евангелиены көмүскэтэ туруорбутун кинилэр билэллэр. ¹⁸ Чэ, туох буолуой! Хайдабын да иһин, кэтэх да санааттан, ыраас сүрэхтэн да буоллун, син биир Христос туһунан иһитиннэрэллэр диэн, мин үөрэбин эрэ. ¹⁹ Эниги үнүүгүт күүһүнэн уонна Иисус Христос Тыынын көмөтүнэн ити барыта миэхэ быһабыллаах буоларын билэ сылдьан, мин инникитин да үөрүөм эрэ; ²⁰ ис дууһабыттан дьулуһар, эрэнэр киһи быһыытынан ханнык да кыбыстыыга киириэм суоҕа дии саныыбын, инникитин даҕаны үгэспинэн туохтан да чаһыйбакка, аһаҕастык үөрэтэммин, тыыннаах да хаалбытым, өлбүтүм да иһин, бүтүн бэйэбинэн Христуһу албан аатырдарга дьулуһуобум. ²¹ Олох диэн миэхэ Христос буоллабына, өлүү миэхэ – барыс эрэ. ²² Оттон тыыннаах хааларым толорор дыһалабар туһалаах буоллабына, хайатын талыахпын билбэппин, ²³ икки баҕа санаа миигин үүйэ тутар: биир өттүттэн олохтон туораан Христостуун бииргэ буолуохпун баһарабын (бу тэнгэ суох ордук), ²⁴ оттон тыыннаах хааларым эниэхэ ордук буолуо дии саныыбын. ²⁵⁻²⁶ Онон хаалан энигинниин бииргэ

* 1:14 *Тангара тылын* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «тылы».

ФИЛИППИЕЦТАРГА 2

сылдыам, итэбэлгит үүнэн, үөрүүгүт үрдээн иһэригэр эһиэхэ туһалыам диэн чуолкай билэбин. Оччоҕо эргиллэн кэллэхпинэ, эһиги Христос Иисуһунан өссө ордук киэн туттар төрүөт-тэниэххит.

²⁷ Доҕотторуом, Христос Евангелиетыгар толору эппиэттиир олохтоох эрэ буолларгыт! Оччоҕо мин эһиэхэ кэллэхпинэ (кэлбэтэхпинэ да, истиэм) эһиги бары биир тыынынан халбаннаа-бакка тураргытын, бары биир санаанан Евангелиеҕа итэбэл иһин туруулаһаргытын, ²⁸ утарылаһааччыларгытыттан ончу куттаммаккытын көрүөбүм: ити кинилэргэ өлүүнү, оттон эһиэхэ быһабылы түстүүр бэлиэ буолар. Бу барыта – Танара оноруута. ²⁹ Христос туһугар эһиэхэ Кинини итэбэйэр эрэ кыах буолбакка, Кини туһугар эрэйдэнэр кыах эмиэ бэриллибитэ. ³⁰ Ол иһин билигин эһиги эмиэ, урут мин эһиэхэ эрдэхпинэ туруулаһаргытым курдук, туруулаһа сылдаабыт. Истэргит курдук, мин билигин да түмүктүү иликпин.

Иисус Христос – Айыы Тойон

2 Онон Христос үөрэппитин курдук, хардарыта бөбүргөтүһэр, Кини тапталыттан үөрэр, Сибэтиэй Тыынныын бодоруһар, бэйэ-бэйэбитигэр амарах, аһыныгас сыһыаннаах буоллаххытына, ² мин үөрүүбүн ситэрэн биэрин: биир өйдөөх-толкуйдаах, биир тапталаах, биир дууһалаах, биир санаалаах буолун. ³ Тугу даҕаны илин былдыһар, бэрдимсийэр санааттан оноруман, сэмэй буолун, бэйэ-бэйэбитин үрдүктүк санаан; ⁴ хас биирдиигит бэйэтин эрэ туһугар буолбакка, атыттар тустарыгар кыһалыннын. ⁵ Эһиги өйгүт-санаабыт, иэйиигит барыта Христос Иисус өйүн-санаатын, Кини иэйиитин курдук буолуохтаах. ⁶ Кини Танара уобараһа эрэри, Танара курдук буоларга дьулуспатаҕа: ⁷ үтүө көңүлүнэн Бэйэтин аччатынан, кулут уобараһын ылынан, дьон курдук буолбута, киһи курдук көрүнгөммитэ. ⁸ Кини Бэйэтин намтатынан, өлүөр да диэри – кириэскэ тириллиэр диэри! – истигэн этэ. ⁹⁻¹¹ Ол иһин Танара Кинини үөһэ таһаарбыта уонна халлаанна да, сиргэ да, сир анныгар да сүһүөхтээх эрэ барыта Иисус аатыгар сүгүрүйэрин, тыллаах эрэ барыта Аҕа Танараны айхаллыырын, Иисус Христос – Айыы Тойон диэн билинэрин туһугар, Киниэхэ ким да аатынааҕар улуу ааты биэрбитэ.

Бу дойдуга сулус буолан сыдыайыг

¹²Таптыыр бырааттарым, эһиги өрүү да истигэн этигит. Онон баарбар эрэ буолбакка, бу суох кэммэр өссө ордук Тангараттан толлон, иэйэн-долгуйан туран, быыһанар суолгутун тутуһан иһин: ¹³үтүөкэн көнүлүнэн эһигини итинник салайан биэрэн, эһиги сүрэххитигэр Тангара Бэйэтинэн үлэлиир. ¹⁴Тугу гынаргытын барытын ханнык да мунгатыйыта, мөккүөрэ суох толорор буолун, ¹⁵оччоҕо туох да омсото суох ыраас сүрэхтэнэн, бу аһыылаах содур аймах ортотугар Тангара энкилэ суох оҕолоро буолан олоруоххут. Онон бу аан дойдуга сырдатар сулустар буолан сыдыайыг, ¹⁶Олох Тылын бигэтик тутуһун. Оччоҕо мин халтайга сыраласпатахпын, кураанахха турууласпатахпын диэн Христос Күнүгэр эһигинэн киэн туттуоҕум. ¹⁷Мин хааным эмиэ, эһиги Тангараҕа биэрэр сиэртибэҕитин ситэрэн, Киниэхэ бэриллэр бэлэх буолан тохтуохтаах да эбит буоллаҕына, мин онтон үөрэбин эрэ, эһигинниин бииргэ үөрсэбин. ¹⁸Доҕотто-руом, эһиги эмиэ бу туһуттан үөрүң, мин үөрүүбүн үллэстинг.

Тимофейдаах Епафродит

¹⁹Айыы Тойон Иисус көнүлэ буоллаҕына, сотору эһиэхэ Тимофейы ытыам диэн эрэх-турах саныыбын. Хайдах олороргутун биллэхпинэ эрэ, дууһам уоскуйууһу. ²⁰Тимофейтан атын эһиги тускутугар ис сүрэҕиттэн тэннэ кыһаллар киним суоҕун кэриэтэ. ²¹Бука бары бастатан туран Иисус Христос туһун буолбакка, бэйэлэрин тустарын саныылар. ²²Оттон Тимофей эрэбилин бэйэҕит билэҕит. Уол оҕо аҕатыгар көмөлөһөрүнүү, кини Евангелие туһугар миигин кытта бииргэ сулууспалаһан, эрэбилин көрдөрбүт киһи. ²³Онон мантан иннэ хайдах буоларым быһаарылыннар эрэ, кинини эһиэхэ ытыам диэн эрэл санаалаахпын. ²⁴Айыы Тойон биэрдэҕинэ, бэйэм даҕаны сотору эһиэхэ тийиэм диэн эмиэ эрэнэбин.

²⁵Биир кэккэҕэ туруулаһан үлэлиир доҕорбун, миэхэ көмөлөһүннэрэ ыппыт бырааккытын Епафродиты, эһиэхэ төттөрү ытыарым сөп дии санаатым. ²⁶Эһигини барыгытын көрүөн баҕарара туох да олус, ордук ыалдыбыт сураҕын истибиккиттэн улаханник санаарҕаата. ²⁷Ыалдьан өлө сыста гынан баран, Тангара кинини аһынна, кинини эрэ буолбатах, эрэйбэр эрэйи

ФИЛИППИЕЦТАРГА 3

эбимээри, миигин эмиэ. ²⁸ Онон энигини үөрдээри, бэйэм да эмиэ санааргыы сылдыахпын баҕарбакка, Епафродиты эһиэхэ ытарга тиэтэйдим. ²⁹ Бырааккытын Айыы Тойон туһугар үөрэ-көтө көрсүң, инникитин да маннык дьону ытыктыыр буолун. ³⁰ Кини Христос дьыалатын туһугар туруулаһан, эһигини солбуйан миэхэ көмөлөһөөрү, олоҕун да кэрэйбэккэ, өлө сыста.

Кырдьыктаах буолуу туһунан

3 Онон, бырааттарым, Айыы Тойонтон үөрэр буолун. Бу урут суруйбуппун хатылыырбыттан ыарырҕаабаппын, эһиэхэ туһалаах буоллар эрэ дии саныыбын.

² Ыттартан, хара санаалахтартан, эттэрин элийтэрээччилэртэн – сэрэнин! ³ Дьин быһыллыбыттар – бу биһиги, Таһараҕа Тыын күүһүнэн сулууспалыыр, Христос Иисуһунан киэн туттар уонна эт-сиин тас бэлиэтигэр эрэммэт дьон буолабыт. ⁴ Ким эрэ тас сиэргэ-туомҕа оннук эрэнэр буоллаҕына, мин кимнээҕэр да ордук эрэниэхпин сөп этэ: ⁵ төрөөбүтүм ахсыс күнүгэр быһыллыбытым, Израиль аҕатын ууһуттан, Вениамин көлүөнөтүттэн төрүттээх дьин еврейбин, Сокуону тутуһарбынан фарисейбин; ⁶ Таһара Церковын дьулуһан туран сойуолаһарым, Сокуон кырдьыгынан ыллахха, энкилэ суох киһи этим. ⁷ Ол эрэри урут тугу барыстаах диэбиппин мин билигин Христос туһугар ноһооттоох эрэ диибин. ⁸ Христос Иисуһу, Айыы Тойоммун билэрбин туохтааҕар да үрдүктүк санааммын, билигин тугу барытын солуута суох курдук көрөбүн: Кини туһугар мин туохтан барытыттан аккаастанным, Христуһу кытта бииргэ буолаары, тугу барытын бөһхө-сыыска холоотум.

⁹ Аны Кинилиин биир эрэ буолларбын дии санааммын, бэйэм күүспүнэн – Сокуон ирдэбиллэрин толоруунан – быһыһана сатаабаппын; Таһара киһини итэҕэлгэ эрэ олоһуран быһыһырын билэммин, Христоска итэҕэлбинэн быһыһанарга дьулуһабын. ¹⁰⁻¹¹ Өлбүттэр тиллиилэригэр мин эмиэ тиллээйэбиний диэн эрэл санаалаах буоламмын, бири эрэ – Иисус Христуһу билиэхпин, Кини тиллибит күүһүн билэн, кириэскэ өлбүтүн холобур онгостон, Кини курдук буолуохпун, эрэйин-кыһалҕатын үллэстиэхпин баһарабын.

Үрдүккэ дьулуһуу

¹² Ситиһиэхтээхпин хайыы-үйэ ситистим, энкилэ суох буола ситтим-хоттум диэн эппэппин; Христос Иисус миигин ситэн ылбытын курдук, мин эмиэ ситэн ыларбын диэн инним диэки дьулуһабын. ¹³ Бырааттарыам, ситтим дэммэппин эрээри, кэннибэр хаалбыты барытын умнан тураммын, инним диэки дьүккүйэн, ¹⁴ сыалбар – Тангара биһигини Христос Иисуһунан ынгыртарбыт Халлааннааҕы наҕараадатыгар – дьулуһабын. ¹⁵ Онон ким биһигиттэн толору сиппит-хоппут, ол итинник толкуйдуохтаах; оттон туох эмэ туһунан биһигиттэн атыннык саныыр буоллахытына, Тангара эһиэхэ ону да арыһан биэриэҕэ. ¹⁶ Ол эрээри тийбит кэрдииспиттэн төттөрү түспэккэ, маннык өйбүтүн-санаабытын ыһыктыбакка, бу быраабыланы тутуһан олоруоҕун*.

¹⁷ Бырааттарым, мин холобурбун батыһын; итиэннэ биһиги эһиэхэ көрдөрбүт холобурбутун батыһар дьону көрөр буолун. ¹⁸ Эһиэхэ урут да элбэхтик этэрим, сибилегин да уйадыһан туран этэбин: үгүстэр Христос кириэһигэр өстүйбүттүү тутта сылдьаллар. ¹⁹ Кинилэр бүтэр уһуктара – өлүү, сүгүрүйэр таңгаралара – куртах, албан ааттара – саат-суут эрэ: өйдөрө-санаалара сиртэн өппөт. ²⁰ Оттон биһиги аҕа дойдубут Халлаанна баар, ол онтон биһиги Быһааччы – Иисус Христос Айыы Тойоммут – кэлэрин кэтэһэбит. ²¹ Кини тийэн кэллэҕинэ баары барытын Бэйэтигэр бас бэриннэрэр күүһүнэн биһиги өлөр онгоһуулаах мөлтөх эппитин уларытан, Бэйэтин килбиэннээх этигэр-сиинигэр атылыы гыныаҕа.

4 Онон, ахтылҕаннаах таптыыр бырааттарым, үрдүк үөрүүм, кыайыым мэнньиэһэ, Айыы Тойоннуун биир буолан бу курдук туруулаһын дуу, таптыыр доҕотторуом!

Түһэх сүбэлэр

² Еводияттан көрдөһөбүн, Синтихияттан көрдөһөбүн: Айыы Тойон туһугар биир санааланын. ³ Итиэннэ, Айыы Тойонго

* ^{3:16} Маннык өйбүтүн-санаабытын ыһыктыбакка, бу быраабыланы тутуһан олоруоҕун – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «иннибит диэки баран иһиэҕин».

ФИЛИППИЕЦТАРГА 4

бииргэ үлэлиир истин быраатым, эйигиттэн эмиэ көрдөһөбүн: бука диэн кинилэргэ иккиэннэригэр көмөлөс. Кинилэр эмиэ миигин, Климены уонна да атын, олох кинигэтигэр ааттаммыт дьону кытта Евангелие туһугар сыраларын биэрэн туран үлэ-лээбиттэрэ.

⁴ Айыы Тойоннуун биир буолбут олоххутугар өрүүтүн үөрэ сылдыын, өссө төгүл этэбин: үөрүн-көгүн. ⁵ Эһиги көрсүө майгыгытын бука бары биллиннэр. Айыы Тойон кэлэрэ чугаһаата. ⁶ Туох да санаатыгар ылларыманг, үнэргитигэр бары кыһалҕа-ҕытын барытын махталы кытта Таһараҕа арыян биэринг; ⁷ оччоҕо Таһара хайа да бэйэлээх өй ситэн өйдөөбөт эйэтин эһиэхэ биэрэн, эһиги сүрэххитин, өйгүтүн-санааҕытын Христос Иисустуун биир гынан арангаччылыаҕа.

⁸ Онон, бырааттарыам, тугу дыһыннээх, чиеһинэй, үтүө, ыраас, кэрэ, биһирэбиллээх диэбиккитин эрэ саныыр буолун. ⁹ Миигиттэн туохха үөрэммикигин, тугу ылыммыккытын, көрбүккүтүн-истибикигин – ону тутуһан олурун, оччоҕо эйэ-ил Таһарата эһигини кытары бииргэ буолуоҕа.

Көмө иһин махтаньы

¹⁰ Эһиги миэхэ хайыы-үйэ хат кыһаллан-мүһэллэн эрэргиттэн мин Айыы Тойон иннигэр үөрэбин эрэ. Урут даҕаны эһиги миэхэ кыһалларгыт, тоҕоостоох түгэннит эрэ көстө илигэ. ¹¹ Кыһалҕаҕа ылларан маннык этэр дии санаамаң – мин кыранан да дуоһуйарга үөрэммиппин. ¹² Кырыымчык да, дэлэгэй да олоҕу билэммин, ханна даҕаны, хаһан даҕаны буоллун – тоторго, аччыктыырга, дэлэйдик олуорорго, тийиммэт буоларга – барытыгар үөрүйэхпин. ¹³ Миигин бөҕөргөтөр Иисус Христос көмөтүнэн* мин тугу баҕарар тулуйар кыахтаахпын.

¹⁴ Ол да буоллар, эрэйбин үллэстибикигин олус үчүгэй. ¹⁵ Филиппытааҕы доҕотторуум, эһиги бэйэҕит билэҕит: мин Евангелиены биллэрэр сулуусабын саҕалаары Македонияттан тахсыбыппар, эһигиттэн ураты биир даҕаны церковь миэхэ ылсан-бэрсэн көмөлөспөтөҕө; ¹⁶ оттон эһиги бэл Фессалоникаҕа кытта (биирдэ эрэ буолбатах) кыһалҕабын толуйан миэхэ көмө

* ^{4:13} *Миигин бөҕөргөтөр Иисус Христос көмөтүнэн* – сорох былыргы грек-тии илиинэн суруйууга «миигин Бөҕөргөтөөччү көмөтүнэн».

ФИЛИППИЕЦТАРГА 4

ыппыккыт. ¹⁷ Бу эрэйэн этэр буолбатахпын, эһиэхэ үтүнү эргитэр туһалаах суолу тобулан этэбин. ¹⁸ Барытын тутан биирдэ дэлэйэ түстүм. Епафродитынан ыппыккытын туттум, онон аны билигин тугунан да тутайбаппын. Эһиги миэхэ көмөбүт – сыйар илгэ сыттаах бэлэх, Тангара сөбүлүүр, астынар сиэртибэтэ. ¹⁹ Тангарам эһиги туох баар кыһалҕаһытын барытын Бэйэтин килбиэннээх баайыттан ылан Христос Иисуһунан ситэрэн-толорон биэриэхтин*. ²⁰ Тангараҕа – биһиги Аҕабытыгар – үйэттэн үйэлэр тухары албан аат! Аминь.

Түмүк эбэрдэлэр

²¹ Христос Иисуһу итэҕэйэн Тангара сибэтиэй норуотугар киирсибиттэри бука барыларын эбэрдэлээн. Манна миигин кытта баар бырааттарбыт эһиэхэ эбэрдэлэрин ытталлар. ²² Сибэтиэйдэр бука бары (чуолаан император дыбарыаһыттан) эһигини эбэрдэлииллэр.

²³ Айыы Тойоммут Иисус Христос илгэлээх үтүөтэ эһигини барыгытын энээрдэһиэхтин. Аминь**.

* 4:19 *Ситэрэн-толорон биэриэхтин* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «ситэрэн-толорон биэриэбэ».

** 4:23 *Аминь* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыл суох.